

คำนำ

แบบฝึกพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ชุด อักษร...ช้อนคำ เป็นเกมให้นักเรียนได้เล่นได้เรียนรู้ภาษาไทยอย่างมีความสุข ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์คำ หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องพยัญชนะ สระและตัวสะกดจากเอกสารก่อนหน้านี้ เอกสารชุดนี้จึงเป็นเกมให้นักเรียนนำความรู้เดิมมาใช้ ลักษณะเป็นแบบฝึกง่ายๆโดยฝึกหาคำแนวตั้งและแนวนอนจากความหมายใต้ตารางอักษร นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์คำ ดีความจากความหมายที่ให้ไว้ตามความหมายแนวนอนและแนวตั้ง กิจกรรมนี้นักเรียนได้รู้จักคำมากขึ้นสามารถสะกดคำได้ รู้จักพยัญชนะ สระ และตัวสะกด ภาษาไทยเป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียนสองภาษาและกลุ่มเรียนรู้ช้า ดังที่กล่าวเสมอว่าภาษาไทยมีหลักเกณฑ์รายละเอียดมาก ประกอบกับนักเรียนต้องเรียนรู้หลากหลายกลุ่มสาระในแต่ละวันก็เรียนหลายวิชาสลับกัน ทำให้เกิดความสับสนได้โดยเฉพาะนักเรียนสองกลุ่มนี้

การเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องสอนหลักเกณฑ์ทางภาษาควบคู่กับแบบฝึก หากมีการออกแบบการเรียนรู้ให้หลากหลาย ด้วยการนำเสนอหาวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนให้ดูน่าสนใจ เรียนรู้ง่าย มีภาพสวยงาม ดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้ได้นานที่สุด ซึ่งจะให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข อยากเรียนภาษาไทย และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทย คือเรียนแล้วสนุก เรียนง่าย ไม่ยาก เมื่อนักเรียนรักวิชาภาษาไทยการแก้ปัญหาให้อ่านออกเขียนได้ก็จะพัฒนาง่ายขึ้น เนื้อหาเรื่องเดียวกันควรมีแบบฝึกหลายชุดให้นักเรียนได้ฝึกทักษะจนกระทั่งเข้าใจจำได้แม่นยำไม่สับสน จึงจะเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ยั่งยืน เมื่อผ่านจุดประสงค์แล้วความรู้เดิมจะตกตะกอนสามารถนำมาใช้ได้ นักเรียนจะมีทักษะในการอ่านและเขียนดีขึ้น

หลังเกษียณจึงนำเอกสารในโครงการที่มีมากกว่า 30 ชุดเมื่อครั้งรับราชการมาคัดสำเนาส่งสถานศึกษา เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่รัชกาลที่ ๙ ทุกวันที่ ๑๓ ของเดือน (ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันสวรรคต) เดือนละชุดมาโดยตลอด ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มาถึงปัจจุบัน

หวังว่าเอกสารในโครงการที่ส่งถึงสถานศึกษา คงเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนได้บ้าง ขอขอบคุณ คุณครูผู้สอนที่ส่งผ่านความรู้ ความสุข เล็ก ๆ น้อย ๆ ถึงเด็ก ๆ ค่ะ

(ดารกา ตันครองจันทร์)

๐๘๖ ๒๕๑ ๓๐๓๒

เผยแพร่เอกสารได้ค่ะ

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อการอ่านออกเขียนได้สู่นิสัยรักการอ่านชุดนี้ เป็นแบบฝึกทักษะการค้นหาคำจากตาราง โดยการอ่านตีความจากความหมายของคำที่ให้ไว้ทั้งแนวตั้งและแนวนอน คำที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นคำง่ายที่นักเรียนพบเห็นบ่อยๆในชีวิตประจำวัน ซึ่งเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านตีความ คติวิเคราะห์และประสมคำ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านเขียนดีขึ้นบ้างในระดับหนึ่ง

แบบฝึกชุดนี้ประกอบด้วยแบบฝึกทั้งหมด ๒๐ ชุด แต่ละชุดจะมี ๖ คำ เป็นคำที่เรียงอักษรตามแนวตั้ง ๓ คำ และเป็นคำที่เรียงตามแนวนอนอีก ๓ คำ แต่ละชุดเป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนไม่สับสนและมีความสุขในการทำแบบฝึก แบบฝึกชุดนี้นอกจากนำไปให้นักเรียนฝึกทักษะแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เล่นเกมในช่วงเวลาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้อีกด้วยหรือจะนำไปสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อให้นักเรียนกลุ่มอ่อนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ภาษาไทยมากขึ้น

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๑

๑. ครูถ่ายเอกสารแบบฝึกให้นักเรียน ให้นักเรียนใช้ดินสอสีหรือปากกา 2 สี วงคำที่เป็นแนวตั้งสีหนึ่งและคำที่เป็นแนวนอนอีกสีหนึ่ง หรือวงเส้นบางกับคำที่เป็นแนวตั้ง วงเส้นประกับคำที่เป็นแนวนอนก็ได้

ร	*	ร	*	*	เ
ถ	(ร	ถ	ไ	ฟ	ริ
ย	*	มี	*	*	อ
น	*	า	*	*	*
ด้	(เ	ก	วิ	ย	น
(ร	ถ	ลิ	บ	ด้	อ

(แบบนี้เหมาะสำหรับนักเรียน ป. ๑ - ๒ ที่ยังอ่านเขียนไม่คล่อง หรือ นำไปใช้เพื่อการแข่งขันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมที่ ๒ (กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๔)

๒. ครูแจกเอกสารแบบฟอร์มที่มีตารางว่างเปล่า ให้นักเรียนลอกอักษรจากแบบฝึกลงในตาราง แล้วให้นักเรียน เขียนคำแนวตั้งและคำแนวนอนลงในตารางด้านล่าง อาจจะเสียเวลาในการเขียนบ้าง แต่นักเรียนก็ได้ฝึกทักษะการเขียนด้วยก็น่าจะดี

(ณะให้นักเรียนเขียนเลขไทย ฝึกเขียนเลขไทยให้สวยๆ)

*	*	*	*	๑	*
*	๓	๓	๕	๖	๖
*	๗	*	*	๗	๘
*	๙	*	*	๙	๙
*	๙	๙	๙	๙	๙
*	๙	๙	๙	๙	๙

คำแนวตั้ง	ความหมายของคำ
เกาะ	๓. พื้นดินที่มีน้ำล้อมรอบ

คำแนวนอน	ความหมายของคำ
ทะเล	๕. น้ำที่เต็มทั่วกว้างใหญ่

กิจกรรมที่ ๓ (กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับนักเรียน ป.๕ - ๖)

- ให้นักเรียนเป็นผู้คิดเกมเองให้น้องๆและเพื่อนๆเล่น โดยให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาคำมา ๖ คำ พร้อมทั้งความหมาย เขียนลงในกระดาษ (ทำเป็นรายบุคคลหรือทำเป็นทีม)
- นำคำทั้ง ๖ คำ มาเขียนอักษรลงในตาราง พร้อมทั้งเขียนความหมาย
- หากคำที่หามามีปัญหาไม่สามารถบรรจุลงในตารางได้ ให้นักเรียนเปลี่ยนคำใหม่แทน หรือ ทำตารางเพิ่มแถวแนวตั้งและแนวนอนอีกด้านละ ๑ แถว (ฝึกให้นักเรียนคิดและแก้ปัญหา)
- กิจกรรมนี้ครูแจกแบบฟอร์มให้นักเรียน หรือให้นักเรียนทำแบบฟอร์มเองก็ได้

(ตารางกิจกรรมที่ ๓)

ตัวอย่างแบบฟอร์มแจกให้นักเรียน หรือให้นักเรียนทำแบบฟอร์มเอง

ตารางบรรจุอักษร

ความหมายของคำ

คำแนวตั้ง
๑.
๒.
๓.

คำแนวนอน
๔
๕
๖

*	*	*	*	ฎ	*
*	ต๋	ท	ะ	เ	ล
*	น	*	*	บ	เ
*	ไ	*	*	า	ก
*	มี	แ	ม่	นี้	า
*	เ	ม	ม	า	ะ

ธรรมชาตีสวย

ช่วยกันดูเลขที่

แนวตั้ง

- เป็นคำเรียกชื่อพืชทั่วไป
- เนินเขาสูงใหญ่
- ผืนดินที่มีน้ำล้อมรอบ

แนวนอน

- ห้วงน้ำเค็มที่กว้างใหญ่
- ลำน้ำใหญ่เป็นที่รวมของลำธาร
- ไอน้ำที่รวมตัวลอยอยู่ในอากาศ

ดอกไม้สวย
ช่วยในใจงดงาม

*	*	*	เ	*	ก
*	*	*	ฟ	ช	ล
ม	ะ	ลิ	อ	บ	ว
*	*	*	ง	า	ย
*	บ	ว	ฟ	*	ไ
ก	ห	ล	า	บ	มี

แนวตั้ง

- ชื่อพันธุ์ไม้ที่เกาะตามต้นไม้ ก้อนหินหรือซันบนดิน
- มีเกสรยื่นยาวออกมาที่กลางกลีบดอก
- ไม้เลื้อยออกดอกเป็นช่อที่ยอด มีกลีบรองสามกลีบ

แนวนอน

- ดอกสวย กลิ่นหอม กิ่งก้านมีหนาม
- ดอกไม้วันแม่ สีขาว กลิ่นหอม
- ชื่อไม้น้ำชูก้าน ใบ ดอก และ ผล

แต่งกายในสัปดาห์
แต่งใจในงาม

กั	า	ไ	ล	น	เ
แ	ว	น	ด	า	ชี
ท	*	*	*	พื	ม
ว	*	*	*	ก	ปั
น	*	*	*	า	ค
ส	ร	อ	ย	ค	อ

- แนวตั้ง**
- ใช้สำหรับคาดเอว
 - ใช้สวมใส่ที่นิ้ว
 - ใช้สำหรับบอกเวลา

- แนวนอน**
- เครื่องประดับใช้สวมใส่ข้อมือ
 - เครื่องประดับใช้สวมใส่คอ
 - สิ่งที่จะช่วยให้สายตามองเห็นชัดเจน

วลีมือใคร

ไม่ล่อลวงเท่าแม่

*	เ	คณ	ม	*	*
*	ป	*	*	*	*
*	ร	*	*	*	*
*	ย	*	*	ข	เ
ห	ว	า	น	ม	ผี
*	*	*	*	อ	ค

- แนวตั้ง**
- รสของมะนาว
 - รสของพริก
 - รสของบอระเพ็ด

- แนวนอน**
- รสของน้ำตาล
 - ไม่มีรสอื่นเจือปน
 - รสของเกลือ

๕

นี้	า	ป	ด	า	*
า	เ	ก	ด	อ	*
ด	ช	*	นี้	*	*
า	อ	นี้	า	มี	น
ด	ว	*	ด	*	*
*	*	*	ม	*	*

ปลูกอาหาร
 ปลูกผัก ปลูกผลไม้

- แนวตั้ง**
1. น้ำประปาที่มีรสเปรี้ยว
 2. เครื่องประปาที่มีรสหวาน
 3. น้ำประปามักจากถั่วเหลือง

- แนวนอน**
4. น้ำประปาที่มีรสเค็ม
 5. เครื่องประปาที่ได้จากพืชหรือสัตว์
 6. เครื่องประปาที่ได้จากน้ำทะเล

๖

ตั้งแคมป์
 ตั้งเต็นท์

ผู้	ก	ห	ม	ว	ก
า	า	*	*	*	ร
อ	ง	*	*	*	ะ
ง	เ	ด	อ	*	โ
*	ก	*	*	*	ปร
อ	ง	ม	อ	*	ง

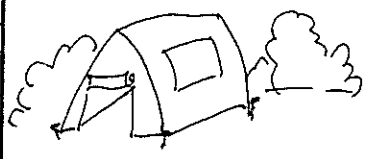

- แนวตั้ง**
1. เครื่องนุ่งห่มมีสองขา
 2. เครื่องแต่งกายท่อนล่างสำหรับผู้หญิง
 3. ผ้าถุงใช้ได้ทั้งหญิงและชาย

- แนวนอน**
4. เครื่องสำหรับสวมมือ
 5. เครื่องสำหรับสวมศีรษะ
 6. เครื่องสำหรับสวมร่างกายท่อนบน

กินอยู่อย่างไร
ในรูปร่างดี

*	อ	*	*	*	*
อ	ว	บ	*	*	*
ส	น	ผ	อ	ม	*
ง	*	*	เ	*	*
*	*	*	ด	*	*
ที่	ว	ม	ย	*	*

- แนวตั้ง**
๑. ตรงขึ้นไปตั้งฉากกับพื้น , ไม่ต่ำ
 ๒. ไม่สูง , ต่ำหรือสั้น
 ๓. มีเนื้อและมันมาก

- แนวนอน**
๔. มีเนื้อมากผิวเต่งตึงไม่อ้วนมาก
 ๕. ร่างกายมีเนื้อน้อย
 ๖. อ้วนน้อยๆพอสมควร

*	*	*	*	*	ที่
ด	*	*	*	*	พ
ะ	แ	ก	ว	ชี้	พี
ห	*	*	ส	อ	ม
ติ	*	จ	า	น	*
ว	*	*	*	*	*

ของครัว
ของครัวบาง

- แนวตั้ง**
๑. อุปกรณ์ที่ใช้คู่กับกระทะ
 ๒. อุปกรณ์ใช้ตัดข้าวจากหม้อใส่จาน
 ๓. อุปกรณ์ใช้ตัดข้าวกิน

- แนวนอน**
๔. อุปกรณ์ที่ใช้คู่กับช้อนมีซี่แหลม
 ๕. ภาชนะแบนใช้ใส่อาหารกิน
 ๖. ภาชนะสำหรับใส่น้ำดื่ม

ค	ก	อ	อ	ค	เ
*	*	อ	*	*	ค
ค	ก	ง	ค	ก	ย
*	*	อ	*	บ	ค
*	ป	ก	ค	*	*
*	*	ง	*	*	*

ครึ่งบก ครึ่งน้ำ

งูมา ยามไถฝน

แนวตั้ง

- มีสี่เท้าสะเทินน้ำสะเทินบกจำศีลหน้าแล้ง
- คล้ายกบแต่ตัวเล็กกว่า
- คล้ายกบแต่สามารถพองตัวใหญ่ได้

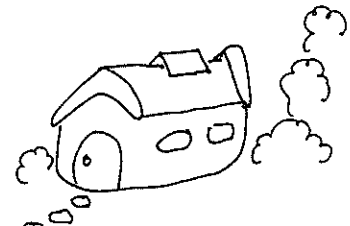
แนวนอน

- ชื่อเรียกตัวอ่อนของกบ
- ลักษณะคล้ายกบแต่มีผิวหนังขรุขระ
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกคล้ายเขียด

ไข่ กิ้งก่า

ทุกครึ่งเดือน

ค	*	*	*	*	*
ร	*	*	*	*	ค
ก	ะ	ล	ะ	มี	ง
ป	น	โ	ต	*	*
*	*	อ	ห	มี	อ
*	*	ง	*	*	*

แนวตั้ง

- ภาษาที่ใช้คักน้ำมีหูหิ้ว
- ภาษาที่ทำด้วยหินใช้คู่กับเสา
- ภาษาใส่น้ำปากกว้างกันสอบเล็กน้อย

แนวนอน

- ภาษาใหญ่เตี้ยปากกว้าง
- ภาษาเป็นเถาใส่อาหารมีหลายชั้น
- ภาษาสำหรับหุงต้ม สองหู มีฝา

สัตว์โลกน่ารัก

ควมรัก

*	*	*	ค	*	*
*	*	ว	ว	*	*
*	ห	ม	า	*	*
*	น	*	ย	ม	*
*	อ	*	ช	า	ง
*	น	*	*	*	*

- แนวตั้ง**
๑. สัตว์สี่ขาวิ่งเร็ว มีแผงขนที่คอ
 ๒. ตัวใหญ่เขายาวโค้งใช้ไถนา
 ๓. ตัวอ่อนของแมลง

- แนวนอน**
๔. ตัวใหญ่ มิงวง มีงา
 ๕. สัตว์สี่เท้าเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน
 ๖. สี่เท้า มีเขา ใช้ไถนา

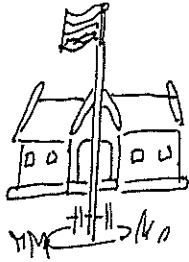

*	พ	ท	ร	า	*
*	*	สี่	ก	*	*
ม	*	ม	ด	*	*
ง	*	โ	ว	*	*
ค	อ	อ	ย	*	*
ค	แ	ต	ง	โ	ม

ผลไม้ไทย
เครื่องใช้แดนไกล

- แนวตั้ง**
๑. เปลือกสีม่วง เนื้อสีขาว รสหวานอมเปรี้ยว
 ๒. ออกผลเป็นเครือ แต่ละเครือมีหลายหัว
 ๓. นำมาคั้นเป็นน้ำ จะได้น้ำสีส้ม

- แนวนอน**
๔. ผลกลมสีเขียวไม่โต เมล็ดขรุขระ
 ๕. ลำต้นยาวมีรสหวานใช้ทำน้ำตาล
 ๖. ผลกลม เนื้อแดง เมล็ดดำ

*	*	*	แ	*	*
*	ฟ	*	ส	*	*
ช	า	แ	ค	ง	*
ม	เ	ช	ย	ว	
พ	*	*	ม	ว	ง
*	*	*	*	*	*

ปลั้งองงาม

ลวางธรรมชาตศดล

แนวตั้ง

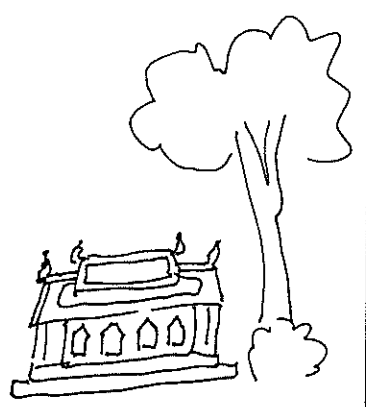
๑. สีน้เงินผสมสีขา
๒. สีแดงอ่อนเจือขา
๓. สีเหลืองปนแดง

แนวนอน

๔. สีน้เงินผสมแดง
๕. สีน้เงินผสมเหลือง
๖. สีเหมือนอย่างสีเลือด.

วลกอยางไร
บณนขบค

*	โ	ม	โ	ห	ห้
*	ก	ช	*	*	ว
*	ร	ม	*	*	เ
*	ธ	*	*	*	ร
ร	อ	ง	ไ	ห้	า
*	เ	ศ	ร	า	ะ

แนวตั้ง

๑. อาการของคนที่มีความสุข ชอบใจ
๒. อาการปล่อยเสียงออกมาเมื่อขบขันร้นเรง
๓. อาการขุ่นเคืองใจหรือไม่พอใจ

แนวนอน

๔. ไม่มีความสุข สลดใจ รันทคใจ
๕. อาการน้ำตาไหลเพราะเสียงใจหรือคใจ
๖. โกรธมาก ไม่พอใจ

อาการกริยา
ทางทางดงาม

*	*	เ	*	*	*
*	*	ดิ	*	*	*
*	กิ	น	*	*	*
*	*	อ	*	วิ	*
*	*	น	น	ง	*
ก	ร	ะ	โ	ค	ค

- แนวตั้ง**
- การก้าวเท้าไปให้เร็วๆ
 - การยกเท้าก้าวไป
 - การเอนตัวลงกับพื้น

- แนวนอน**
- การหย่อนก้นลงกับพื้นหรือที่รอง
 - การเคี้ยวและกลืนให้ผ่านลำคอ
 - ใช้กำลังเท้าถีบพื้นให้ลอยตัวสูงขึ้น

*	*	*	พี	*	ตี
แ	ค	ง	ก	ว	า
ค	*	*	ท	*	ติ
ะ	*	*	อ	*	ง
นี้	ถึ	ว	ง	อ	ก
า	ม	ะ	ร	ะ	*

พืชผักกินได้
ร่างกายแข็งแรง

- แนวตั้ง**
- ลำต้นเป็นเถา ใช้ใบและยอดเป็นผัก
 - ผลใหญ่เปลือกแข็ง เนื้อสีเหลืองทอง
 - ใบสีเขียวเข้ม นิยมใส่ในก๋วยเตี๋ยวราดหน้า

- แนวนอน**
- ผลเล็กยาวรีใช้เป็นผักใช้จิ้มน้ำพริก
 - เพาะจากเมล็ดถั่วเขียว อวบขาว
 - ผลยาวสีเขียว มีรสขม ผิวขรุขระ

ป	*	*	พู่	ย	*
า	*	*	กั	า	*
ก	*	*	น	ง	*
ก	บ	เ	ห	ล	า
า	มี	ค	*	บ	*
*	ค	น	ส	อ	*

เครื่องเขียนจัดอยู่
อยู่ในกระเป๋

แนวตั้ง

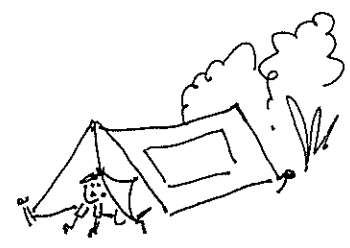
- อุปกรณ์ใช้ระบายสีน้ำ
- ใช้ลบคำที่เขียนผิด
- ใช้เขียนหนังสือมีหมึกหลายสี

แนวนอน

- เครื่องเหลาดินสอแบบหมุน
- ใช้สำหรับ หั่น ตัด เหลา ซอย
- กลมยามีไส้ใช้เขียนหนังสือ

อวัยวะ
ของใบหู

*	*	*	ฟ	*	*
*			น	ต	*
ห	นี้	า	ผ	า	ก
*	แ	กั	ม	*	*
*	*	ค	ว	*	*
*	*	*	*	*	*

แนวตั้ง

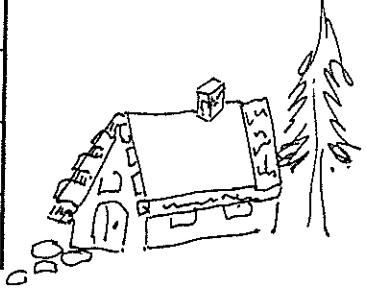
- มีลักษณะเป็นเส้นอยู่ติดหนังศีรษะ
- อวัยวะภายนอกไว้สำหรับดู
- อวัยวะใช้สำหรับเคี้ยวอาหาร

แนวนอน

- บริเวณเนือบนหน้าถัดจากตาลงมา
- บริเวณที่อยู่ระหว่างไรผมและคิ้ว
- มีเป็นคู่อยู่เหนือตา

ก๊พ้า ก๊พ้า
เป็นยาว ๖๕๕

*	ด	ะ	ก	ร	อ
*	*	*	ฟ	*	*
ม	ว	ย	ต	*	ย
*	*	*	บ	ว	โ
ปี	ง	ป	อ	ง	ด
*	*	*	ล	*	*

- แนวตั้ง**
๑. ศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่าของญี่ปุ่น
 ๒. กีฬาที่แข่งความเร็ว
 ๓. กีฬาที่ใช้เท้าเตะลูกหนังกลมๆ

- แนวนอน**
๔. กีฬาที่ใช้ไม้ตีลูกกลมๆสีขาว
 ๕. กีฬาชกต่อยที่ต้องใช้นวม
 ๖. ต้องใช้หวายถักกลมๆสำหรับเตะ

เ	ด	ย	ง	พ	เ
ก	*	*	*	ด	ค
า	โ	ค	ะ	ถ	า
อ	*	*	*	ม	ร
ะ	เ	ปี	น	*	ด
*	*	*	*	*	*

เครื่องเรือนของใจ
อยู่คู่บ้าน

- แนวตั้ง**
๑. อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ให้ลมเย็น
 ๒. ที่สำหรับนั่ง
 ๓. อุปกรณ์ที่ให้ความร้อนใช้ทำให้ผ้าเรียบ

- แนวนอน**
๔. เครื่องใช้ไฟฟ้าสำหรับเก็บรักษาอาหาร
 ๕. ที่สำหรับนอน
 ๖. เครื่องเรือนที่ใช้คู่กับเก้าอี้